

UNIVERSITATEA DE STUDII EUROPENE DIN MOLDOVA

Aprobat
la ședința Senatului
Universității de Studii Europene din Moldova
Pr. verbal nr. 1 din 26.09.2016
Rector, dr., prof. univ.
IURIE SEDLEȚCHI

**METODOLOGIA
ELABORĂRII CURRICULUMULUI**

CHIȘINĂU 2016

1. Conținutul procesului de studii este determinat de Cadrul Național al Calificărilor pe domenii de formare profesională (după aprobarea în modul stabilit), Planul de învățământ, și Curriculum-ul (programele analitice) pe unități de curs/module.
2. Procesul de predare – învățare - evaluare se realizează conform Planului de învățământ elaborat în baza Cadrului Național al Calificărilor care include obiectivele procesului de studii, exprimate prin finalități de studiu, perioada standard de studii, volumul de muncă solicitat, cerințele pentru începerea studiilor, lista unităților de curs/modulelor studiate, Curriculum-ul (programele analitice) ale unităților de curs/modulelor, fișele unităților de curs, opțiunile propuse și condițiile selectării unităților de curs/modulelor, posibilitățile de alegere a traseelor educaționale, cerințele pentru finalizarea studiilor, actele de studii, calificarea/ titlurile care urmează a fi conferite la finalizarea studiilor.
3. Cerințele privind elaborarea Curriculum-ului unității de curs/moduleului sînt stabilite prin prezentul Regulament aprobat de către Minister. Curriculum-ul se elaborează și se aprobă de instituția de învățământ. Cerințele privind elaborarea Planului de învățământ sînt reglementate prin Planul-cadru pentru studii superioare.
4. Curriculum-ul și planul de învățământ pot fi modificate/perfectate cu condiția implementării din următorul an de studii. O versiune nouă a Curriculum-ului și a Planului de învățământ pentru un nou an academic se va aplica persoanelor înmatriculate la studii în anul respectiv cu condiția că modificările au fost operate în modul stabilit pînă la finele anului precedent de studii și au fost făcute publice prin sistemul informațional al instituției.
5. Planul de învățământ poate fi divizat în module de unități de curs. Modulul reprezintă un grup de unități de curs constituit în funcție de obiectivele Curriculum-ului.
6. O unitate de curs/modul reprezintă o unitate structurată de activități de predare - învățare - evaluare a finalităților de studiu într-un domeniu al cunoașterii. Tezele de an reprezintă o formă specială a unității/unităților de curs sau a modulului/modulelor din anul respectiv de studii.
7. Tipurile și formele unităților de curs sînt determinate prin Planul-cadru pentru învățământul superior. Pentru fiecare unitate de curs/modul se elaborează Curriculum-ul (programa analitică) distinct pe forme de învățământ cu condiția reflectării integrale a conținutului unității de curs/moduleului și asigurării unității obiectivelor curriculare.
8. Curriculum-ul pe unități de curs/modul (programa analitică) elaborat de catedre și aprobate de Consiliul facultății va include: descrierea unității de curs/moduleului și Aconținutul propriu-zis.
9. Descrierea unităților de curs/modulelor se realizează în limba română și va include obligatoriu:
 - b) codul cursului, care include informația privind anul și semestrul în care se ține unitatea de curs/moduleul, gradul de obligativitate (obligatorie în cadrul unui domeniu (specialități), opțională sau la libera alegere), precum și categoria formativă a acestuia (fundamentală, de formare a abilităților și competențelor generale, de orientare socio-umanistică, de orientare spre specializare, de orientare către alt domeniu de formare la ciclul II, master);
 - c) tipul cursului cu indicarea ponderii diferitor activități, inclusiv repartizarea orelor pe teme de studiu;
 - d) numărul de credite alocat unității de curs/moduleului;
 - e) numele autorului/cadrului didactic care predă unitatea de curs sau numele autorilor/cadrelor didactice care predau unitățile de curs din modul;
 - f) competențele dezvoltate în cadrul cursului și finalitățile de studiu;
 - g) condiționările sau exigențele prealabile.
10. Conținutul cursului/moduleului include:
 - a) conținuturi corespunzătoare domeniului, specialității;
 - b) conținutul de bază al cursului/ modulului, repartizarea orelor pe teme de studiu, cu divizarea acestora pentru prelegeri, seminare, lucrări practice și de laborator, studiu

individual etc.;

c) bibliografia recomandată (obligatorie și suplimentară) necesară pentru însușirea unității de curs;

d) metode de predare și învățare utilizate;

e) sugestii pentru activitatea individuală, inclusiv descrierea formelor interactive pentru studiul individual ghidat de profesor, utilizate de către cadrul didactic, temele, sarcinile și numărul de ore.

f) metode de evaluare;

11. Se vor defini clar metodele utilizate de evaluare formativă sau sumativă a cunoștințelor studenților (evaluare prin examene scrise, examene scrise în combinație cu discuții orale, examene orale, evaluare asistată de calculator, rapoarte, lucrări practice, lucrări de laborator, studii de caz, stagii de practică, referate, proiecte/teze, portofoliu etc.), cât și ponderea și importanța relativă a diferitor etape și modalități de evaluare;

g) limba de predare.

Se va indica limba în care se realizează predarea, precum și dacă unitatea de curs poate fi oferită și în alte limbi decât limba română

12. Curriculum-ul (programa analitică) constituie informație publică și se amplasează în sistemul informațional instituțional. Titularul/titularii unității de curs/modulului elaborează și prezintă, în termen de până la 25 august, curriculum-ul (programa analitică) la catedră pentru aprobările respective. Studenților li se prezintă curriculum-ul la unitatea de curs/modul (programa analitică), cu finalitățile de studiu scontate, modalitățile și formele de evaluare a cunoștințelor la cursurile teoretice și practice la prima oră de activitate la unitatea de curs.

PROIECTAREA CURRICULĂ PE DISCIPLINE ȘI CICLURI DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR

Curricula (programe) pe discipline reprezintă documente operaționale necesare și obligatorii pentru profesorii de la toate disciplinele academice, stagii de practică pentru toate ciclurile învățământului superior (licență, master, doctorat) în procesul de proiectare și realizare a activităților de predare-învățare-evaluare în cadrul universității.

Din perspectiva teoriei curriculumului, acest tip de documente este elaborat în funcție de finalitățile stabilite pe cicluri de învățământ și valențele formative ale disciplinei respective privind formarea dimensiunii specifice ale acestor finalități. Orice activitate de instruire planificată pe bază de curricula va fi concepută de profesor ca activitate de predare-învățare-evaluare/cercetare. Funcția centrală a curricula constă în reglarea/orientarea proiectării didactice a activităților de instruire concrete în cadrul cursurilor, seminarelor, lucrărilor de laborator, stagiilor de practică.

1. Proiectarea curricula pe discipline în învățământul superior, se realizează, de regulă, de cadre didactice – titulari de cursuri, doctori/doctori habilitați și se aprobă la ședințele catedrelor/departamentelor și Comisiilor de Asigurare a Calității în baza avizelor respective. Cerințele proiectării curriculare impun realizarea unor acțiuni pedagogice situate într-o ordine ierarhică explicită, exprimată în termeni de decizii de politici curriculare instituționale: Fundamentarea clară a concepției curriculumului (centrare pe student, centrare pe competențe etc.).

2. Definiția explicită a finalităților angajate în selectarea și ordonarea materiei pe cicluri de învățământ (module/unități de învățare).

3. Definiția clară și taxonomia competențelor specifice disciplinei, corelarea acestora cu competențele din Cadrul Național al Calificărilor, care converg la formarea competențelor specializării.

4. Identificarea soluțiilor metodologice optime în diferite situații de instruire.

5. Prezentarea soluțiilor docimologice posibile la nivel strategic și operațional în termeni de evaluare inițială, continuă/formativă, finală/sumativă.

Conceperea curricula pe discipline prevede:

- Structurarea lor hexagonală (concepția curriculumului [repere conceptuale], competențe generale și specifice [descriptori], conținuturi [module, subiecte, unități de conținuturi], strategii didactice, strategii de evaluare, administrarea disciplinei.

- Dezvoltarea componentei „competențe” și raportarea acestora la competențele din Cadrul Național al Calificărilor, taxonomie acceptată a competențelor, potențialul formativ al conținutului disciplinei.

- Constituirea unui nou statut al unităților de conținut ca mijloc de formare/dezvoltare a competențelor.

- Corelarea strategiilor didactice, strategiilor de evaluare cu finalitățile proiectate.

- Deschiderea spre intra- și transdisciplinaritate/transversalitate. Așadar, structura curricula pe discipline poate include următoarele componente:

- ♣ Preliminarii.

- ♣ Concepția curriculumului/repere conceptuale.

- ♣ Administrarea disciplinei.

- ♣ Competențe generale și specifice.

- ♣ Unități de conținuturi/module.

- ♣ Strategii didactice/activități de predare-învățare-evaluare.

- ♣ Bibliografie recomandată.

Curricula pe discipline nu pot fi concepute în afara cadrului conceptual circumscris la momentul dat prin prevederi de politici educaționale și propriu-zis curriculare. În acest sens, curricula pe discipline trebuie să îndeplinească cel puțin exigențele de ordin principial, precum ar fi cele conceptuale și metodologice.

1. Conceptuale:

- să reflecte orientări strategice ale politicilor educaționale universitare și tendințe de dezvoltare a învățământului superior pe plan internațional;

- să fie pertinente din punctul de vedere al necesităților de formare profesională și personală a studenților;

- să se adapteze la complexul de factori care determină reușita și performanța academică;

- să coreleze finalitățile specifice disciplinei cu cele specifice ciclurilor de învățământ superior (competențelor specializării);

- să indice blocuri/module/unități de conținut, dar și strategiile și mijloacele adecvate formării/dezvoltării competențelor specifice disciplinei.

2. Metodologice:

- să prezinte într-o complexitate și ordine logică componentele curriculare, astfel încât acestea să fie coerente și ușor utilizabile ca instrumente didactice;

- să ofere sugestii și explicații necesare pentru o mai bună înțelegere a conceptului curriculumului și o aplicare mai eficientă a acestuia;

- să fie clare, explicite, concise etc.;

- să fie prezentate într-o formă unitară privind designul și limbajul.

Sugestii și exigențe privind proiectarea curricula pe discipline (programe)

Preliminarii.

Se caracterizează pe scurt documentul;

- ♣ se indică statutul curriculumului în cadrul curricular general;
- ♣ se indică temeuri de elaborare/reproiectare/dezvoltare;
- ♣ se indică modalități de utilizare, aplicare;
- ♣ se indică utilizatorii;
- ♣ alte informații necesare.

Conceptia curriculumului/ repere conceptual.

- ♣ Se definește conceptul de curriculum;

- ♣ se indică orientările conceptuale de bază:
 - centrare pe student;
 - centrare pe formarea de competențe;
 - centrare pe valori;
 - centrare pe necesitățile pieții muncii;
 - centrare pe învățare autonomă, interdisciplinară;
- ♣ se prezintă principiile și noțiunile-cheie;
- ♣ se prezintă funcțiile și modalitățile de realizare a interdisciplinarității;
- ♣ alte prevederi conceptuale.

Administrarea disciplinei.

Se prezintă tabelar și se indică:

- Codul disciplinei.
- Denumirea disciplinei.
- Responsabilul de disciplina de studiu.
- Perioada de predare.
 - Total ore, divizate în curs, seminar, lucru individual.
- Evaluarea (forma de evaluare, numărul de credite).

Competențele generale pentru disciplină.

Competențele generale ale disciplinei derivă din competențele unei anumite specializări, dar și din potențialul formativ al conținutului disciplinei academice. Competențele generale pentru disciplina academică se proiectează în baza unei taxonomii ale competențelor și se formulează în formă de finalități (vezi capitolul respectiv).

Competențe specifice pentru unitatea de conținut + unitatea de conținut.

Competențele specifice pentru fiecare unitate de conținut derivă din competențele generale proiectate anterior din cele ale specializării. Competențele specifice pentru fiecare unitate de conținut se proiectează în baza unei taxonomii ale competențelor. De reținut că la fel cum nu toate competențele unei specializări au ieșire într-o anumită disciplină, așa și nu toate competențele generale pentru disciplina academică au ieșire într-o anumită unitate de conținut. Respectiv, nu toate categoriile de competențe dintr-o taxonomie se transformă/se transcriu în competențele generale și specifice ale disciplinei (vezi capitolul respectiv).

Strategii didactice și de evaluare.

Strategiile de predare-învățare-evaluare se prezintă în plan conceptual prin exemple de proiectare didactică a cursului/seminarului universitar și se aduc exemple de teste de evaluare etc.

Bibliografie.

În acest compartiment se propun cele mai recunoscute lucrări în domeniul cursului respectiv.

Curricula pe discipline se adaptează după profilul programului de studiu